

Formanden:

Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er aldeles afgørende, at Danmark og Grønland finder sammen om et fælles forhandlingsgrundlag over for amerikanerne. Det arbejde er kommet ganske langt. Jeg må forstå udenrigsministeren sådan, at der mellem Danmark og Grønland er ved at tegne sig en enighed.

For det første om, hvordan forsvarsaftalen af 1951 kan moderniseres, så den bringes i overensstemmelse med nutidige forhold. Det er på tide, at Grønland får mere indflydelse på egne forhold – ja, Danmark med.

For det andet om et udspil til en rammeaftale for de økonomiske, kulturelle og mellemfolkelige forbindelser mellem Grønland og USA. Der er i Det Radikale Venstre forståelse for, at der fra Grønlands side er ønske om at få præciseret nogle principper for Grønlands deltagelse i udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Det er klart, at det må ske inden for grundlovens rammer, men med det udgangspunkt burde det være muligt at opnå den ønskede præcisering.

Når der foreligger et fælles dansk-grønlandsk forhandlingsgrundlag, kan forhandlingerne med USA så starte på det grundlag. Hvis der med det udgangspunkt kan opnås enighed med USA, vil den radikale folketingsgruppe kunne støtte et positivt svar til USA på anmodningen om at opgradere Thuleradaren.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg selv og mit parti ikke er særlig rettroende, når det gælder et missilskjold. Vi er f.eks. skeptiske over for, om det kan bringes til at virke. Vi tvivler også på, at et skjold imod nogle få fjendtlige missiler er det mest påtrængende forsvarsbehov, USA har. Men vi tvivler ikke på, at USA er fast besluttet på at forsøge at udvikle missilforsvaret. Opnås den dansk-grønlandske enighed med USA, der forbedrer grønlandernes indflydelse på grønlandske anliggender, vil den radikale folketingsgruppe støtte.

Jeg ser ingen tegn på, at missilskjoldet i sig selv forværrer forholdet mellem USA og Rusland eller USA og Kina. Den glædelige og tydelige forbedring af stormagtsforbindelserne er sket med fuld viden i Rusland og Kina om, at USA er besluttet på at udvikle et missilskjold, og denne viden har ikke stået i vejen for en tilnærmelse. Helt tydeligt er det jo i forholdet mellem USA og Rusland. Moskvatraktaten af 2002 forpligter begge parter til drastiske reduktioner af

antallet af atomsprænghoveder, og den nye ramme for strategisk samarbejde åbner samtidig for et udvidet samarbejde om missilforsvar.

At der generelt kan være bekymringer mange steder i verden – selvfølgelig også i Kina – over USA's enorme og stadig større forspring på det våbenteknologiske område, er en helt anden sag. Men i forhold til den bekymring er missilskjoldet trods alt en mindre del, der ligger beslag på ca. 2 pct. af USA's militærudgifter. Det er meget, det er et enormt beløb, men det er altså kun 2 pct. Jeg tror såmænd, der i resten af budgettet skjuler sig militære teknologier, som vi ikke kender noget til, og som der kunne være mere grund til at frygte end måske netop missilskjoldet.

Som nævnt kan man have sin tvivl om, at missilskjoldet kan bringes til at virke, og hvis ikke, er det vel næppe nogen trussel i øvrigt. Men jeg synes, nogle af kritikerne – i hvert fald mentalt – efter denne debat lige burde stoppe op et øjeblik og tænke over, at deres indlæg vel egentligt ikke skal opfattes som et forsvar for den bestående MAD-doktrin, doktrinen, der lærer os, at vores sikkerhed er bedst betrygget ved, at vi alle sammen kan ødelægge hinanden mange gange.

Kl. 18.10

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er ikke uenig med den radikale ordfører, hr. Helveg Petersen, i, at missilskjolddebatten ikke ser ud til at have forværret forholdet mellem Rusland og Kina og USA – Rusland og Kina på den ene side og USA på den anden side. Det er vi sådan set fuldstændig enige i. Det mener jeg bare heller ikke er det argument, der er blevet brugt, at relationen nødvendigvis ville blive forværret.

Det argument, der er blevet brugt, er, at realpolitisk må Kina for at være sikker på at kunne gennembryde sådan et missilskjold ikke bare i den første fase, men også i en senere fase, gennemføre en oprustning. Derfor kan vi jo sagtens, samtidig med at vi sådan set ser forbedrede forhold på det politiske plan, se en øget oprustning.

Problemet er så bare, at en øget kinesisk oprustning også kan føre til en oprustning i resten af området. Derfor vil jeg godt bede hr. Helveg Petersen om at forholde sig til det problem. Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt man kan snakke sammen eller ikke kan snakke sammen,